

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра нарисної геометрії та інженерної графіки

СИЛАБУС
освітньої компоненти – ОК 17
Навчальна дисципліна - Каліграфія

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	02	Культура і мистецтво
Спеціальність	022	Дизайн
Освітня програма	ОПІ Графічний дизайн	
Обсяг дисциплін	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Розрахунково-графічна робота, поточний та підсумковий контроль знань	
Форми контролю	Диференційований залік	

Викладач:

Сидорова Наталія Валеріївна, канд. техн. наук, доцент кафедри нарисної геометрії та інженерної графіки,
sidorovanataliya@ukr.net

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **знайомляться** з історією розвитку писемності, викладач має викликати інтерес у студентів до каліграфії та потребу красиво та грамотно оформлювати свою письмову мову, формувати у студентів уявлення про власний каліграфічне письмо.

Наприклад: вміти грамотно використовувати знання щодо принципів написання літер та спеціальних інструментів, володіти традиційними та авторськими методиками навчання первісному письму, класифікувати графічні помилки та виправляти їх, красиво оформляти запис на дошці та в зошиті.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: рисунок, основи шрифту.

1. Програмні результати навчання

2.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

ПРН20. Застосовувати набуті знання й розуміння психології творчості, осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- у чому полягає ціль та задачі дисципліни «Каліграфія»;
- особливості роботи з графічними інструментами і матеріалами;
- традиційні методиками навчання первісному письму;
- сучасні технології навчання каліграфічному письму;

розуміти:

- теоретичні основи каліграфії;
- практичне використання закономірностей написання літер;

володіти:

- навичкою зразкового каліграфічного почерку;
- володіння різними прийомами та способами написання літер;
- володіти традиційними та авторськими методиками навчання первісному письму;

вміти:

- каліграфічно правильно показувати зразки літер та з'єднання;
- користуватися правилами виконання надписів різними способами та матеріалами;
- класифікувати графічні помилки та виправляти їх;
- красиво оформляти запис на дошці та в зошиті.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
	II семестр				

1	Дисципліна "Каліграфія": мета і задачі. Стислий історичний огляд про виникнення та розвиток. Інструменти та матеріали. Види каліграфії.	2	2		
2	Гігієнічні умови письма. Графічні навички (поза, вміння тримати руку, положення зошиту). Труднощі письма для ліворуких.	2			
3	Лінгвістичні основи формування каліграфічних навиків. Історія становлення методики каліграфії. Психологічні основи формування каліграфічних навичок.	2			
	Розрахунково-графічна робота складається з 3 робіт:				
4	Графічна робота 1. Арабська каліграфія		6		
5	Виконання графічних вправ у спеціальних зошитах – прописах. Письмо під диктовку		6		
6	Графічна робота 2. Класична каліграфія		6		
7	Графічна робота 3. Каліграфія-летеринг		6		
8	Характеристика сучасних шрифтів. Традиційні та інноваційні прийоми навчання красивому письму.	2			
9	Основні види каліграфічних помилок: причини їх виникнення та способи усунення. Практичні навички.	2			
10	Методики навчання каліграфічному письму.	2			
11	Списування з друкованого тексту. Письмо під диктовку.		2		
12	Каліграфія – гнучкість мозку на кінчиках пальців. Вплив каліграфії на емоції.	2			
13	Каліграфія та її місце у сучасному світі. Каліграфія як галузь образотворчого мистецтва. Каліграфія на службі бізнесу. Підсумки і рекомендації.	2			
14	Підготовка до лекційних занять, теоретичних занять і методичних основ курсу				6
15	Підготовка, виконання та оформлення графічної роботи «Арабська каліграфія»				10
16	Підготовка, виконання та оформлення графічної роботи «Класична каліграфія»				10
17	Підготовка, виконання та оформлення графічної роботи «Каліграфія - летеринг»				10
18	Виконання графічних вправ у спеціальних зошитах - прописах				40
	Разом	16	28		76

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «диференційованого заліку» за навчальною дисципліною «Каліграфія» складає 60

балів та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
<i>(II семестр)</i>			
Розрахунково-графічна робота	1	50	80
Контроль знань: поточний контроль знань	1	5	10
Контроль знань: семестровий контроль знань	1	5	10
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання:

- титульного аркушу,
- розрахунково-графічної роботи, яка включає:
 - КР 1. Графічна робота Арабська каліграфія (ф. А3)
 - КР 2. Графічна робота Класична каліграфія (ф. А3)
 - КР 3. Графічна робота Каліграфія-летеринг (ф. А3)
- Зошиту – прописів з каліграфії

Контроль здійснюється за допомогою усного опитування, опитувальних аркушів у письмовій формі, аудиторних контрольних графічних робіт.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Перпері А.О., Сидорова Н.В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Каліграфія» для студентів освітньо-професійної програми «Графічний дизайн» за спеціальністю 022 «Дизайн» освітній рівень – перший (бакалаврський). ОДАБА: Одеса, 2023. – 32с.
2. Перпері А.О., Сидорова Н.В. Конспект лекцій з дисципліни «Основи шрифту» для студентів спеціальності 022 «Дизайн» освітній рівень (бакалаврський). ОДАБА: Одеса, 2022. – 64с.

3. В. Мітченко. Каліграфія. Взаємовпливи шрифтів. Теорія і практика. Кирилиця і латиниця. Історія і сучасність. Видавництво Laugus, 2018. – 288 с.
4. Д. Харрис. Искусство каллиграфии. Практическое руководство по приемам и техникам. Издательство Манн, Иванов и Фербер, 2019. - 128с.
5. Кери Ферраро, Юджин Меткалф, Артур Ньюхолл, Джон Стивенс. Основы каллиграфии и леттеринга. АСТ, 2018. – 208 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Різник М. Письмо і шрифт / М. Різник. К.: Вища школа, 1978. – 132 с.
2. Мітченко В. С. Естетика українського рукописного шрифту / В. С. Мітченко. К.: Грамота, 2007. – 208 с.
3. Ят-Минг Кэти Хо. Китайская каллиграфия. (Энциклопедия 300 лучших иероглифов). Арт-родник, 2007. – 256 с.
4. Smith J. Creative Calligraphy. NY, 1998.
5. Снарський О.В. Шрифт в мистецтві художнього оформлення / О. В. Снарський. К.: Мистецтво, 1975. – 132 с.
6. Тоотс В. 300 шрифтов / В. Тоотс. М.: Книга, 1960. – 288 с.
7. Бредньова В.П., Перпері А.О., Яворська Н.М. Навчальний посібник з дисципліни «Мистецтво шрифту» для студентів спеціальностей: 191 «Архітектура та містобудування», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр». ОДАБА: Одеса, 2017. – 128с.